

Azerbaýjan Türkmenistan hakynda

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 22 января, 2025

Azerbaýjan şahyry Türkmenistan hakynda AZERBAÝJAN ŞAHYRY
TÜRKMENISTAN HAKYNDÀ

■ «Dostluk aýdymy»

Baryp 1961-nji ýylда doganlyk Azerbaýjanyň halk şahyry Süleyman Rüsteminiň (Süleyman Əliabbas oğlu Rüstəmzadə, 1906-1989) «Dostluk aýdymy» atly goşgular ýygyndysyny Türkmen döwlet neşirýaty çap edipdi. Bu kitaba şahyryň watan, dostluk, parahatçylyk, söýgi we beýleki temalarda ýazan goşgulary girizilipdi.

Süleyman Rüstem birnäçe gezek Türkmenistanda bolubam gidipdi. Şeýle-de ol 1960-njy ýylyň noýabr aýynda-da beýik türkmen şahyry Magtymguly Pyragynyň 225 ýyllyk ýubileýine gatnaşmak üçinem Aşgabada gelipdi.

Kitapçylar saýty hem öz gezeginde aşakda Süleyman Rüsteminiň Türkmenistan hakynda ýazan goşgularyndan birnäçesini okyjylara hödürleýär. Ol goşgulary Türkmenistanyň halk ýazyjysy Anna Kowusow terjime edipdir.

■ A m y d e r ý a

Durun kenarynda Amyderýanyň,
Seredýän ýalynly gum çöllerine.
Täze adamlary täze dünýäniň
Alypdyr bagtyny öz ellerine.

Eşdilýär dört ýandan çölliğin sesi,
Garagumuň başy, aýagy-da gum.
Tebigat güneşden geýnip lybasy,
Yssydan ýarylan dodagy-da gum.

Adamlar, maşynlar edil goşun dek,
Guraklyga hüjüm edýärler bary.
Howaň ýüzi misli erän gurşun dek,
Naýzasyn gezeýär güneş tyglary.

Çölde ýalyn bilen bile atýar daň,
Ne ir sáher sergin, ne-de giç agşam.
Çägäniň üstünde ýumurtga goýsaň,
Az salym geçmänkä bişýär ol hökman.

Hažzyklar depeden depä süýrenýär,
Ýylanlar düýrlenip ýuwudýar olary.
Alakalar hinlerinden görünýär,
Çölüň iň gadymy «gahrymanlary».

Amyderýa! Sen syn edýän bulara,
Kanalyň boýundan geldim men ýaňy.
Bendi ýaly urunýarsyň kenara,
Indi Garagumdan salýaň ýoluňy!

Hiç peýda görmändir asyrlar boýy,
Türkmenler özlerniň gara gumundan.
Indi oba, şáher edýärler toýy,
Çöl böwsülyär adam, maşyn deminden.

Eý türkmen gardaşym! Ýeke dälsiň sen,
Hemme halklar durlar seniň arkaňda,
Edil şu gün ýaly ynanýaryn men,
Gür tokaýlar seleň atar dört ýanda.

Saňa kömek üçin eziz doganlaň
Ýerden hem howadan, deñizden gelýär.
Gelýär azerbaýjan, rus jana-janlaň,
Hem özbek, hem gyrgyz doganlaň gelýär.

Mähriban doganlar bu gün bu ýerde
Ebedilik bagt dünýäsini gurýarlar.
Asyr boýy gurap ýatan çöllerde
Kommunizmiň desgasyny gurýarlar.

Biz gorkmaýas agyr zähmetden, işden,
Kynçylyga dogry bakýarlar gözler.
Otly naýzasyny urýan güneşden
Mis dek gyzarsa-da merdana ýüzler.

Bu ýerde geleşýär adamlar bütin
Aýdyň dili bilen kommunistleriň,
Taryh ýeňişler ýazýarlar her gün
Güýçli eli bilen kommunistleriň.

Amyderýa! Saña uly paý düşdi,
Sen çöl bilen günbatara akýarsyň.
Döwrümüzde halk arzuwy jaý düşdi,
Sen suwsuz topragy suwa ýakýarsyň.

Jeýhun derýa, eşidýärin üstüňden
Zähmet owazyny, ýeňiş sesini.
Wagt bolar, şatlanaryn şonda men,
Kaspiň kenarynda garşylap seni!

■ A ş g a b a t

Ýene Aşgabada basdym men gadam,
Türkmen doganlarym gysýar elimi.
Ýeňišden söz açýar munda her adam,
Olar gurýar ajap güzel älemi.

Meň bir şahyr dostum diýýär:
Şübhesiz –
Biz täze ýerlere berýäris jany.
Çöllüğüň üstünden akdyryarys biz
Kaspi deňzine çen Amyderýany.

Sowet tehnikasy girende işe,
Çet künjeklere-de durmuş getirýär.
Salam ýollap hiç batmaýan güneşe,
Aýdymlarmyz guş dek ganatyn gerýär.

Diňlämde dostlarmyň hoşbagt sesini,

Tolgunyş duýýaryn sözlerinde men.
Görýärin ertiriň pæk höwesini
Ýaş şahyr dostumyň gözlerinde men.

Aşgabat, dostumyň doglan şäheri
Meni doganlarça basýar bagryna.
Aşyklar şäherne gelelim bäri
Uly söýgi bilen bakýan dört ýana.

Ine baş köçeden düşýär ýolumyz,
Bu köçe düp-düzdür, uzyndyr, dostlar!
Guş dek ganatlanyp uçýar ýolumyz,
Köcäň gijesi-de gündizdir, dostlar!

Aşgabat! Ogluň dek söydüm men seni,
Tanyşdym gündiziň hem gijäň bilen.
Guwançly ädimi basýaryn göni,
Dünýäde iň uzyn seň köcäň bilen.

■ D e m i r ý o l

Öňler bu ýerlerden kerwen geçmezdi,
Adamlar diýýärdi «bagtymyz gara».
Bu çölde gülälek ganat açmazdy,
Horlukdan ýurekler bolupdy ýara.

Asyrlar degmändi adam aýagy
Ýeliň demi bilen akýan guumlara.
Bilbil myhman bolman baharyň çagy,
Guwlar aýlanmandyr yssy diýara.

Zulmatdan gutaran ençe illeri
Oktýabr nur saçdy Türkmenistana.
Doganlyk halklaryň dostluk elli
Giňden gujak açdy Türkmenistana!

Indi çöl üstünden uzalyp giden
Goşa oklaw ýaly ýatyr relsler.
Öçli jöwzasyny düýpden üýtgeden

Çölüň dört ýanyndan eşdilýär sesler.

Garagumuň gara göwsüni diliп,
Çölden otly ýolun çekdi adamlar.
Gumlular bagbanlyk hünärin alyp,
Bu ýerde gür baglar ekdi adamlar.

Bu ýerlerde şatlyk, göwünler gulyär,
Dostlukdyr islegi kommunistleriň!
Ýakyn, uzak iller muny berk bilyär,
Berk dynçlyk dilegi kommunistleriň!

Ýaş maşinist dilden nagmaлar saçýar,
Sürýär täze ýoldan parawozlary.
Kalbynda ol özi bilen söz açýar,
Kirpiklerne gonmaz çölüň tozlary.

Göreşleriň joşan çagy bu merdan
Gahryman hatarna girýär guwançly.
Ony gelejege çagyrýar zaman,
Şoňa otlusyny sürýär guwançly!

■ Ç a k y l y k

Gelsin Garaguma dostlar, tanyşlar,
Bagymdan gyzyl gül goparyp gitsin.
Kalbymda dil açan meniň söygimi
Dost ilden dost ile ýetirip gitsin.

Ysyk düwme dakdy goja kenara,
Indi Garagumuň keşbi däl gara,
Otly kerwenleri düzlüp hatara,
Ürgün depeleri goý ýaryp gitsin.

Gelenler zamanyň atyna münsün,
Kalbynda begençden nagmaлar önsün,
Men bagtly günüme bakyp begensin,
Çöl göwsünden gämi bir sürüp gitsin! Goşgular